

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	vyzdvihli	העלו	(Mo'ed kat. 25b, אסיקו Jev. 121b, Ned. 25a, BM 84b)

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	vyzdvihující	מַעֲלֵה	מַסִּיק
sg. f.	atd.	מַעֲלֵה	מַסִּיקָא
pl. m.		מַעֲלִים	(Sanh. 70b) מַסִּיקֵי מַסִּיקוּ
pl. f.		מַעֲלוֹת	(RHŠ 23a) מַסִּיקוּ

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já vyzdvihuji	אֲנִי מַעֲלֵה	(Zev. 43b) מַסִּיקָנָא
1. os. pl.	my vyzdvihujeme	אֲנּוּ מַעֲלִים	מַסִּיקֵינוּ

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. sg. m.	vyzdvihni!	הַעֲלֵה!	אַסִּיק! אַסִּיק!
2. os. pl. m.	vyzdvihněte!	הַעֲלוּ!	(Bech. 8b) אַסִּיקוּ!

Infinitiv

česky	hebrejsky	aramejsky
vyzdvihovat	לְהַעֲלוֹת	(ל)אַסִּיק

II. SKUPINA: Slovesa první jod/vav (primae jod/vav)

V aramejštině b.T., podobně jako již v biblické hebrejštině, skupiny sloves první *jod* a první *vav* splynuly. V základní konjugaci *pe'al* (*kal*) a v odvozených konjugacích *itpe'el*, *pa'el* a *itpa'al* se tvoří tvary od skupiny první *jod* a naopak v kausativní konjugaci *afel* a v jejím pasivu *itaf'al* se prosadily tvary od skupiny první *vav*. Přítom nerozhoduje, zda příslušné sloveso patřilo původně ke kořeni první *jod* nebo první *vav*. Ke splynutí obou kořenů došlo již ve starších vývojových fázích aramejštiny.

(Srov. Segert, str. 274–275 a K. Marti, str. 46–47.)

V imperfektu základní konjugace *pe'al* (*kal*) konsonant kořene -*š* mizí a stává se pouhou mater lectionis pro *cere* nebo *chirik*. Ke stejnému jevu dochází i v infinitivu. V případě vokalizace *chirikem* dochází ke zdvojení následujícího konsonantu pomocí *dageš chazak*.

(Dageš forte; viz k tomu Segert, str. 275 a K. Marti, str. 47.)

V imperativu konsonant kořene -*š* mizí úplně, stejně jako je tomu i v biblické hebrejštině.

V konjugaci *afel* též toto -*š* mizí a mění se ve -*š*, které je mater lectionis pro *cholam*.

Vzorem tohoto typu sloves je kořen יָשַׁב, odpovídající hebrejskému kořeni יָשַׁב. V základní konjugaci *pe'al* má sloveso יָשַׁב stejný význam jako hebrejské sloveso יָשַׁב, tedy *sedět, sídlit, bydlet*.

V konjugaci *afel* má sloveso אָשַׁב jednak význam hebrejského slovesa הוֹשִׁיב, *usadit, usídlit*, ale také hebrejského שָׁם הִנִּיחַ, tedy *položít, nechat, zanechat*.

Kromě toho je kořen יָשַׁב doložen v několika málo tvarech v konjugacích *itpe'il*, *pa'el*, *itpa'al* a *itaf'al*.

Z konjugace *pa'el* je dochováno pouze participium ve spojení מִיּוֹתָבָא דְעֵתִיָּה, hebrejsky מִיּוֹשְׁבֵי דְעֵתָא a ve větě בְּיִתָּא (ד) מִיּוֹתָבָא יָתִיב (BK 21a), hebrejsky יוֹשֵׁב יוֹשֵׁב בְּיִתְּהֶם. (Tvar מִיּוֹתָבָא by však mohl být i participium konjugace *itpa'al*.)

Z konjugace *itpe'il/itpa'al* je doloženo perfektum אִתְּיָב (tr. Šab. 156b ve významu הִנִּחַ a v tomtéž traktátu 33b ve spojení אִתְּיָב דְעֵתִיָּה, hebr. דְעֵתָא דְתִישְׁבָּה).

Z konjugace *itaf'al* je doloženo v tr. Šab. 52a spojení תִּתְּיָב דְעֵתִיָּה, hebr. תִּתְּיָב דְעֵתָא.

K němu přiřazujeme paradigmata slovesa יָהַב s laryngálním konsonantem na druhém místě kořene a paradigma slovesa יָדַע s laryngálním konsonantem na třetím místě kořene.

Kořen **יָהַב** odpovídá významem hebrejskému kořeni **נָתַן**. Vyskytuje se v *pe'alu* **יָהַב** ve významu hebrejského **נָתַן** a pasivní konjugaci *itpe'il* **אִתְּיָהַב/אִתְּיָהַב**, případně *itpa'al* **אִתְּיָהַב**, obojí ve významu hebrejského **נָתַן** *byl dán*.

Kořen **יָדַע** odpovídá svými významy stejnému hebrejskému kořeni, tedy v konjugaci *pe'al* **יָדַע** *věděl, znal*, jako hebrejské **יָדַע** (též poznal, ve významu hebrejského **הִכִּיר**) a v konjugaci *af'el* **אִדְרַע** *oznámil, sdělil*, jako hebrejsky **הוֹדִיעַ**.

יָהַב SLOVESO

Konjugace *pe'al*

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	seděl/a/ jsem	יָשַׁבְתִּי	(Chul. 59a) יָתְבִי
2. os. m.	atd.	יָשַׁבְתָּ	(Pes. 86b, יָתְבָתָּ Šeb. 42a, Chul. 58b)
3. os. m.		יָשַׁב	יָתְבַּב אִתְּיָב אִתְּיָב (AZ 41b)
plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	seděli	יָשְׁבוּ	(Ketub. 62b, יָתְבִיבוּ Jeb. 105b BB 114b) (Šab. 33b) אִתְּיָבִיבוּ

V některých případech jsou tvary *pe'alu* perfekta rozšířeny o prefix **-א**. V těchto případech se **-י** kořene mění na pouhou mater lectionis *cere* nebo *chiriku*.
Od slovesa **יָהַב** existují ve 3. os. pl. m. tvary **יָהַבִּי** a **יָהַבִּי** (Sanh. 109a).

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budu sedět, posadím se	אֲשַׁב	אִתְּיָבִי (י) אִתְּיָבִי
2. os. m.	atd.	תֵּשַׁב	תִּתְיָבִי (י) תִּתְיָבִי
3. os. m.		יֵשַׁב	לִיתְיָב (Git. 67b) (Sanh. 109b) לִיתְיָבִי נִיתְיָבִי

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budeme sedět, posadíme se	נֵשַׁב	נִיתְיָבִי
2. os. spol.	atd.	תֵּשַׁבִּי	(BB 40b) תִּתְיָבִי
3. os. m.		יֵשַׁבוּ	לִיתְיָבִי (Suka 26a, Ketub. 21b) לִיתְיָבִי (Eruv. 53b) לִיתְיָבִי (Kiduš. 72b) יִיתְיָבִי

Ke tvarům perfekta rozšířeným o prefix **-א** viz Margolis str. 14, § 5r. Tvary imperfekta vokalizované *cere* uvádí Marcus, str. 33 (6/1), Melamed uvádí důsledně tvary vokalizované *chirikem*.

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	sedící	יּוֹשֵׁב	יָתְיָב
sg. f.	atd.	יּוֹשֵׁבַת	יָתְיָבָה/ה
pl. m.		יּוֹשְׁבִים	יָתְיָבִי יָתְיָבִין (Nazir 44b, Ker. 28b)
pl. f.		יּוֹשְׁבוֹת	(BM 116b) יָתְיָבִין

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	sedím	אֲנִי יּוֹשֵׁב	אִתְּיָבְנָא
2. os. sg.	atd.	אַתָּה יּוֹשֵׁב	(Ber. 18b) יָתְיָבְתָּ
1. os. pl.		אֲנַחְנוּ יּוֹשְׁבִים	יָתְיָבִין
2. os. pl.		אַהֶם יּוֹשְׁבִים	יָתְיָבִיתוּ

Participium pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	viz pozn. níže	(יָשׁוּב)	יָתִיב
sg. f.	usazená, sedící	יְשׁוּבָה יוֹשֶׁבֶת	יְתִיבָה
pl. m.	usazení, sedící	יְשׁוּבִים יוֹשְׁבִים	יְתִיבִי

Singulár maskulina doložen v tr. AZ 57b ve spojení הָיָה יוֹשֵׁב, hebr. הָיָה מוֹנֵחַ.

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. sg. m.	sedni si!	שֵׁב!	יָתִיב!
2. os. pl. m.	sedněte si!	שְׁבוּ!	יְתִיבוּ! (Hor. 12a)

Infinitiv

česky	hebrejsky	aramejsky
infinitiv konstruktní	לְשֵׁב	לְמִיתָב
infinitiv absolutní	יָשׁוּב	מִיתָב

Konjugace af'el

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	(usadil jsem), položil jsem	(הוֹשִׁיב) הִנְחִיתִי	(Bejca 6a, 16b) אוֹתִיבִי
3. os. m.	usadil	הוֹשִׁיב	אוֹתִיב אוֹתִיב

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	usadili, položili	הוֹשִׁיבוּ שָׂמוּ	אוֹתִיבוּ

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.		יֹשֵׁב יֵנִיחַ	לוֹתִיב נוֹתִיב

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	položili	(יוֹשִׁיבוּ) יֵנִיחוּ	(Šab. 110a) לוֹתִיבוּ

SLOVESO יהב

Konjugace pe'al

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	dal/a/ jsem	(יְהִיבִי) נָתַתִּי	(BB 137a) (Chul. 111a) יְהִיבִי
2. os. spol.	atd.	(יְהִיבִי) נָתַתָּ	(BK 115a) יְהִיבִי יְהִיבִי
3. os. m.		(יְהִיב) נָתַן	יְהִיב
3. os. f.		(יְהִיבָה) נָתְנָה	(Ned. 50a) יְהִיבָה יְהִיבָה

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	dali/y/ jsme	(יְהִיבוּ) נָתַנוּ	יְהִיבְנָא (Ta'a. 23b, BB 73b)
3. os. m.	dali	(יְהִיבוּ) נָתְנוּ	יְהִיבוּ

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	dávající	נוֹתֵן	יְהִיב
sg. f.	atd.	נוֹתֶנֶת	יְהִיבָא
pl. m.		נוֹתְנִים	יְהִיבֵי

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já dávám	אֲנִי נוֹתֵן	יְהִיבֵנָא
2. os. sg.	ty dáváš (f.)	אַתְּ נוֹתֶנֶת	יְהִיבֵתָא (Git. 48b)
1. os. pl.	my dáváme	אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים	יְהִיבֵינָא
2. os. pl.	vy dáváte	אַתֶּם נוֹתְנִים	יְהִיבֵתוּ (Nida 24a)

Participium pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. f.	daná	נִתְּנָה	יְהִיבָא (BK 60b, Šab. 108a) יְהִיבֵתָא (Sanh. 22a)

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. sg. m.	dej!	הֵן!	הִב!
2. os. sg. f.	atd.	תֵּנִי!	הִבִּי! (Git. 35a)
2. os. pl. m.		תֵּנוּ!	הִבוּ!

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstruktní	dát	לָתֵת	(ל) מֵיְהִיב
absolutní		נָתַן	מֵיְהִיב

Konjugace *itpe'il*

Perfektum

	česky	hebrejsky	aramejsky
singulár			
3. os. m.	byl dán	נָתַן	אַתְּיְהִיב אֲתִיְהִיב אֲתִיְהִיב
3. os. f.	byla dána	נָתְנָה	(Git. 15a) אֲתִיְהִיבָא (Šab. 116b) אֲתִיְהִיבֵתָא

Konjugace *itpa'al*

Perfektum

	česky	hebrejsky	aramejsky
singulár			
3. os. m.	byl dán	נָתַן	אַתְּיְהִיב

Významem se *itpa'al* rovná *itpe'ilu*. Existence slovesa יְהִיב v konjugaci *itpa'al* je závislá pouze na puntaci, v nepunktovaném textu se neliší od *itpe'ilu*. Výše uvedený tvar se nachází v Jastrovovi (Kid. 7a), Melamed ho neuvádí.

SLOVESO יָדַעַ

Konjugace pe'al

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	věděl jsem, znal jsem	יָדַעְתִּי	יָדַעִי (Mo'ed katan 28a aj.)
2. os. spol.	atd.	יָדַעְתָּ	יָדַעְתָּ יָדַעַ
3. os. m.		יָדַעַ	יָדַעַ
3. os. f.		יָדַעָה	יָדַעָה

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	bude vědět, pozná	יָדַעַ	לִידַעַ לִידַעַ (Hor. 12a) (Ker. 5b aj.)
plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budeme vědět, poznáme	יָדַעַ	יָדַעַ יָדַעַ (Chul. 19b)
3. os. m.	budou vědět, poznají	יָדַעוּ	לִידַעוּ יָדַעוּ יָדַעוּ (Šab. 114b)

Tvar 3. os. m. pl. יָדַעוּ se vyskytuje pouze v tištěných edicích.

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	vědoucí, znající	יָדַעַ מְכִיר	יָדַעַ (Git. 29b)
sg. f.		יָדַעַת	יָדַעַת יָדַעַת
pl. m.		יָדַעַיִם מְכִירִים	יָדַעַיִם יָדַעַיִם

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já vím, znám	אֲנִי יָדַעַ	יָדַעְנָא
2. os. sg.	atd.	אַתָּה יָדַעַ	יָדַעְתָּ
1. os. pl.		אֲנִי יָדַעַיִם מְכִירִים	יָדַעְיִנָּן
2. os. pl.		אַתֶּם יָדַעַיִם מְכִירִים	יָדַעְיִתּוּ (!)

Participium pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	známý	יָדַעַת	יָדַעַת
sg. f.	atd.	יָדַעַת	יָדַעַת
pl. m.		יָדַעַיִם	יָדַעַיִם

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstrukční	vědět	לִידַעַת	לִידַעַת לִידַעַת
absolutní		יָדַעַת	יָדַעַת

Konjugace af'el

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. spol.	sdělil jsi	הוֹדַעְתָּ	הוֹדַעְתָּ (Chul. 58b)
3. os. m.	sdělil mu	הוֹדַעְתּוֹ	הוֹדַעְתּוֹ

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	sdělí mu	יִדְרִיעֵהוּ	לִדְרִיעֵיהּ

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	sdělující	מוֹדִיעַ	מוֹדַע
sg. f.	atd.	מוֹדִיעָה	מוֹדַעָא
pl. m.		מוֹדִיעִים	מוֹדַעֵי מְהוֹדַעִין

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	sděluji	אֲנִי מוֹדִיעַ	מוֹדַעְנָא (Tā'a. 22a, Sanh. 107a)
1. os. pl.	sdělujeme	אֲנַחְנוּ מוֹדִיעִים	מוֹדַעִינָן

Od slovesa יָבֵל zní participium s enklitickým zájmenem 1. os. sg. spol. מוֹדִיעֵנָא (druhý konsonant kořene je vokalizován *cere* oproti slovesu יָדַע, kde je vokalizace *patachem* zapříčiněna tím, že druhý konsonant je laryngála) (znamená אני מוֹדִיעַ, Sanh. 109a).

Infinitiv

česky	hebrejsky	aramejsky
oznámit, sdělit	לְהוֹדִיעַ	לְ(א)וֹדַעַי

III. SKUPINA: Slovesa první alef (primae alef)

U sloves patřících k této skupině odpadá slabý konsonant -N kořene ve tvarech imperfekta, infinitivu a zpravidla i imperativu. Imperfektním kmenovým vokálem je *chirik*, *cere*, *šuruk* nebo *cholam*.

V konjugacích *itpe'il* a *itpa'al* dochází někdy ve tvarech perfekta a participia k asimilaci počátečního konsonantu -N ke konsonantu -ה- prefixu (viz kromě slovesa אמר i sloveso אנר a další).

Vzorem této skupiny je sloveso אָזַל *azal* (kořen אָזַל), které svým významem odpovídá hebrejskému slovesu הָלַךְ *halach* (kořen הָלַךְ). Je doloženo pouze v základní konjugaci *pe'al*.

Ve tvarech imperfekta, infinitivu a zpravidla i imperativu první konsonant kmene, slabé *alef*, odpadá. Imperfektní kmenový vokál je -i- (-e-).

Sloveso אָזַל je také používáno jako pomocné sloveso ve významech *mít v úmyslu* nebo *pokračovat v něčem*. Může stát před slovesem v určitém tvaru, jehož význam modifikuje, nebo na konci věty, např.:

הָיָה קָא אָזַל וְקָרַע מְאִנְיָהּ. Pokračoval v trhání svého šatu (BM 84a).

וְקָא תַפְסִים וְגַבִּי וְאָזַל. Pokračoval v chytání zlodějů (BM 84a).

Do stejné skupiny nepravidelných sloves patří i sloveso אָחַל *achal* (kořen אָחַל), se stejným významem jako identický hebrejský kořen: *jedl*. Od paradigmatu slovesa *azal* se odlišuje v imperfektu, kde kmenový vokál je -u- (-o-).

Větší nepravidelnosti, než u výše dvou uvedených sloves, se projevují ve flexi slovesa אָמַר *amar* (kořen אָמַר) se stejným významem jako identický hebrejský kořen: *řekl, prohlásil*. Jedná se o nejfrekventovanější sloveso aramejštiny b.T., které je však doloženo pouze v základní konjugaci a v pasivní konjugaci *itpe'il*, v níž odpovídá hebrejskému *nif'alu*: נִפְעַר *ne'emar*.

V imperfektu a infinitivu (ne však v imperativu) tohoto slovesa odpadá první slabý konsonant *alef*, v imperfektu kromě toho ve většině tvarů i koncový konsonant *reš*, který mizí i v imperativu. Neodpadá však ve starších tvarech a ve tvarech se sufixy objektu nebo osobními (viz paradigmata, str. 195). Kmenovým vokálem imperfekta, participia, imperativu a infinitivu je *patach* (-a- kmen). Důvodem je ר — jako třetí konsonant kořene, který má charakter laryngál.

V konjugaci *itpe'il* mizí někdy počáteční konsonant *alef* i ve tvarech perfekta a participia, a to z důvodu asimilace ke konsonantu *tav* prefixu.